

Άρειος Πάγος 1102/1988,

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ. ΛΘ' 1989 σελ. 72

Περίληψη: "Στοιχεία ανθρωποκτονίας από αμέλεια. - Όταν η αμέλεια συνίσταται σε σύνολο συμπεριφοράς του δράστη απαιτείται η συνδρομή και των όρων του άρθρ. 15 ΠΚ. - Από που μπορεί να πηγάζει η ιδιαίτερα νομική υποχρέωση του δράστη. - Πρέπει να αιτιολογείται στην απόφαση. - Ορθή και αιτιολογημένη καταδίκη για ανθρωποκτονία από αμέλεια του αναιρεσειόντος εργοδηγού, ο οποίος έδωσε εντολή σε τεχνίτη να εκκενώσει μια αποστακτική στήλη από το υπάρχον σε αυτή καυτό νερό, χωρίς προηγουμένως να φροντίσει να διακοπεί η λειτουργία της στήλης ή να καταβρεχθεί αυτή με κρύο νερό ή να τοποθετηθεί βάθρο προ της τάπας, ώστε το άνοιγμα αυτής να γίνει από επάνω, δεν επέστησε δε την προσοχή του τεχνίτη για την υψηλή θερμοκρασία του νερού, με αποτέλεσμα να πέσει με ορμή το νερό στο σώμα του τελευταίου και να του προκαλέσει εγκαύματα εκ των οποίων επήλθε ο θάνατός του".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος Ι. ΓΡΙΒΑΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης Π. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

Δικηγόρος Δ. Δάλλας

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 28 και 302 του ΠΚ για τη θεμελίωση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια απαιτείται η διαπίστωση ότι δεν καταβλήθηκε από το δράστη η προσοχή που απαιτείται κατ' αντικειμενική κρίση, την οποίαν κάθε συνετός άνθρωπος οφείλει να καταβάλλει κάτω από τις ίδιες πραγματικές περιστάσεις με βάση τους νομικούς κανόνες, τις συνήθειες και την κοινή πείρα και λογική και ότι αυτός με τις προσωπικές του ικανότητες, γνώσεις και ιδιότητες μπορούσε ν' αποφύγει το εγκληματικό αποτέλεσμα, το οποίο τελεί σε αντικειμενικό αιτιώδη σύνδεσμο με την πράξη ή παράλειψη του δράστη. Εξάλλου όταν η αμέλεια δεν συνίσταται σε ορισμένη ενέργεια ή παράλειψη, αλλ' αποτελεί σύνολο συμπεριφοράς του δράστη που προηγήθηκε του αποτελέσματος, τότε για την κατ' αυτό τον τρόπο τελούμενη ανθρωποκτονία από αμέλεια, η οποία αποτελεί έγκλημα που τελείται με παράλειψη, απαιτείται η συνδρομή όχι μόνον των όρων του άρθρου 28 του ΠΚ αλλά και του άρθρου 15 ΠΚ, κατά το οποίο όταν ο νόμος για την ύπαρξη αξιοποιήσιμου πράξεως απαιτεί την επέλευση ορισμένου αποτελέσματος η μη αποτροπή τούτου τιμωρείται ως η δι' ενεργείας παραγωγή, αν ο υπαίτιος της παραλείψεως είχε ιδιαίτερη νομική υποχρέωση όπως παρεμποδίσει την επέλευση του αποτελέσματος. Η ύπαρξη τέτοιας υποχρέωσης στο έγκλημα που τελείται με παράλειψη, η οποία μπορεί να πηγάζει είτε από ρητή διάταξη νόμου ή σύμπλεγμα νομικών καθηκόντων που συνδέονται με ορισμένη θέση του υποχρέου, είτε από σύμβαση, είτε από πρηγούμενη συμπεριφορά του υπαιτίου, από την οποίαν δημιουργήθηκε ο κίνδυνος επελεύσεως του εγκληματικού αποτελέσματος πρέπει ν' αναφέρεται και να αιτιολογείται στην απόφαση ως και η ιδιαίτερα νομική υποχρέωση από την οποία πηγάζει. Στην περίπτωση που κρίνεται όπως προκύπτει από το σκεπτικό σε συνδυασμό με το διατακτικό η προσβαλλομένη απόφαση, ύστερα από εκτίμηση των αναφερομένων αποδείξεων, δέχτηκε ανέλεγκτα τα εξής: Ο κατηγορούμενος εξ ελλείψεως της προσοχής την οποίαν ώφειλεν εκ των περιστάσεων και ηδύνατο να καταβάλλει υπέρβλεπε τον θάνατον άλλου, ήτοι στη Νέα Ιωνία Βόλου την 30ήν Ιουνίου 1982, εργοδηγός τυγχάνων του εργοστασίου οινόπνευματοποιίας της εις τον Βόλον εδρευούσης εταιρίας "Α.Θ.Ο.Ε.", προκειμένου, ως αρμόδιος και υπεύθυνος, να προβεί στη συντήρηση μιας αποστακτικής στήλης του εργοστασίου έδωσε εντολή στον Α.Τ., ο οποίος εργαζόταν σαν απλός τεχνίτης, και στο συνάδελφό του Θ.Γ. να εκκενώσουν την παραπάνω στήλη από το υπάρχον σ' αυτή καυτό νερό, χωρίς προηγουμένως από αμέλειά του να λάβει τα αναγκαία προφυλακτικά μέτρα, να δώσει τις κατάλληλες συμβουλές στον παραπάνω και ν' ασκήσει την πρόπουσα επίβλεψη κατά την εκτέλεση της εργασίας που του ανέθεσε. Ειδικότερα δε φρόντισε προηγουμένως να διακοπεί η λειτουργία της στήλης επί όσο χρόνο χρειαζόταν για να κρυώσει το υπάρχον σ' αυτή σε μεγάλη θερμοκρασία νερό, ή να καταβρέξει αυτή με κρύο νερό επί όσο χρόνο χρειαζόταν για να κρυώσει το νερό της στήλης. Ακόμη αφού δεν προέβη στις παραπάνω ενέργειες δε φρόντισε να τοποθετηθεί βάθρο προ της τάπας, η οποία έπρεπε ν' ανοίξει για να φύγει το νερό της στήλης, ώστε το άνοιγμα αυτής να γίνει από πάνω και ακίνδυνα και δεν επέστησε την προσοχή των παραπάνω τεχνιτών για τη μεγάλη ποσότητα του νερού που υπήρχε μέσα στη στήλη και κυρίως στο γεγονός ότι αυτό ήταν πολύ υψηλής θερμοκρασίας, ούτε επέβλεψε εις το άνοιγμα της τάπας όπως επιβαλλόταν, ενόψει του ότι η εργασία απαιτούσε μεγάλη προσοχή. Αποτέλεσμα τούτου υπήρξε ο Α.Τ. όταν άνοιγε την τάπα της στήλης χωρίς να γνωρίζει τη μεγάλη ποσότητα του νερού που υπήρχε σ' αυτή και ότι τούτο ήτο μεγάλη θερμοκρασίας, το νερό με ορμή να πέσει στο σώμα του και να προκαλέσει σ' αυτόν τ' αναφερόμενα στην απόφαση εγκαύματα από τα οποία, ως μόνης ενεργού αιτίας, επήλθε ο

θάνατος αυτού μετά ένα μήνα. Ταύτα δεχθέν το δικαστήριο και κηρύξαν ένοχο τον αναιρεσείοντα ανθρωποκτονίας από αμέλεια, που τελέστηκε με παράλειψη, αφ' ενός ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε τις παραπάνω ουσιαστικές ποινικές διατάξεις και αφ' ετέρου περιέλαβε την απαιτούμενη από τα άρθρα 93 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, αφού δέχεται ότι αναιρεσείων ως αρμόδιος και υπεύθυνος για την παραπάνω εργασία, εκ της συμβάσεως εργασίας του, εκ της οποίας απέρρεαν και τα έναντι των υπό την καθοδήγηση των εργατών καθήκοντά του, είχε νόμιμη υποχρέωση να παρεμποδίσει την επέλευση του εγκληματικού αποτελέσματος αποφεύγων τις παραπάνω παραλείψεις. Πρέπει επομένως ν' απορριφθούν οι περί του αντιθέτου δύο λόγοι της αναιρέσεως.